

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนตามความคาดหวังของครูผู้สอนในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้ คือ เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนตามความคาดหวังของครูผู้สอนในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 และเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 24 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ร้อยละ 50 ของแต่ละโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การหาค่าความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลด้านความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ใช้การหาค่าตัวกลางเลขคณิต (Arithmetic Mean) และการหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ปัญหาและข้อเสนอแนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ใช้การหาค่าความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

1. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1.1 ครูโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง มีอายุระหว่าง 26-30 ปี มากที่สุด ส่วนใหญ่สมรสแล้ว มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานหรือทำหน้าที่ในโรงเรียน 1-5 ปี และมีรายได้รวมรายได้พิเศษจากการทำงานในโรงเรียนจำนวน 7,501 – 10,000 บาท มากที่สุด

1.2 ด้านปฏิบัติงาน ผู้บริหารมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบวิชาชีพครู ตื่นใจที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนา เป็นผู้ใฝ่หาความรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีวิสัยทัศน์ และมีความเป็นผู้นำในการพัฒนาการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุค โลกาภิวัตน์ มีความรู้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาได้เหมาะสมกับสภ. พหุ. โรงเรียนและท้องถิ่น มีความรับผิดชอบตรงต่อเวลาอุทิศตนให้กับการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียน มีความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหา สนับสนุนการนำนวัตกรรมต่างๆ มาใช้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน สนับสนุนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรอื่นได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถทางด้านคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน มีความรู้และสามารถวางแผนการจัดหลักสูตรการศึกษาตามแผนปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบัน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จะทำกลยุทธ์เพื่อพัฒนาโรงเรียนและบุคลากรอยู่เสมอ จัดให้มีแหล่งบริการด้านการเรียนรู้ เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด ห้องวิทยาศาสตร์หรือศูนย์การเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดและพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาคู่มือ ธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง สามารถให้คำแนะนำในการจัดการเรียนเรียนรู้ของครู สามารถชี้แนะและให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาแก่ครูและทีมงานมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอด้วยความโปร่งใสและสุจริตธรรม นำข้อเสนอแนะของครูมาใช้ในการปฏิบัติงาน จัดสวัสดิการที่เพียงพอเหมาะสมแก่ครูและบุคลากรอื่นอย่างต่อเนื่อง จัดสรรเงินเดือน ค่าตอบแทน ค่าเบี้ยเลี้ยงแก่ครูอย่างเหมาะสม สนับสนุนงบประมาณในการทำวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียน และยอมรับความคิดใหม่ๆ ในการพัฒนาค่อนข้างช้า

1.3 ด้านมุ่งสัมพันธ์ ผู้บริหารสร้างเสริมความสามัคคีให้เกิดกับผู้ร่วมงาน มีความเมตตากรุณาซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม ให้กำลังใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู ใช้ธรรมชาติในการบริหารงาน ให้คำปรึกษากับครูอย่างจริงใจ เปิดโอกาสให้ครูแสวงหาความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานโดยการอบรมและศึกษาต่อ มีหลักการบริหารโดยใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ใจกว้างมีความเป็นประชาธิปไตย ให้คำปรึกษาหารือและหาทางแก้ปัญหาพร้อมกับผู้ได้บังคับบัญชา ทำให้ครูรู้สึกเป็นกันเองเมื่อมีการพบปะสนทนา พบปะกับผู้ปกครองของนักเรียนสม่ำเสมอ มีความเป็นกันเองและง่ายที่จะเข้าหาเพื่อปรึกษาหารือหรือขอคำแนะนำ ปฏิบัติต่อผู้ได้บังคับบัญชาด้วยความเสมอภาค เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองชุมชนองค์กรภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายวางแผนการดำเนินงาน สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน เปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมตามโอกาสต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ขอมรับและฟังความคิดเห็นของบุคลากรในวงกว้าง ใช้เวลาว่างพบปะสังสรรค์กับบุคลากรในโรงเรียนอย่างทั่วถึง และเอาใจใส่ดูแลในเรื่องสวัสดิภาพส่วนตัวของครู

1.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านมุ่งงานคือ ผู้บริหารไม่ส่งเสริมสนับสนุนแรงจูงใจในการทำงานด้วยการจ่ายเงินเดือนและจัดสวัสดิการอย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน ผู้บริหารไม่ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรในหน่วยงานให้ได้รับการศึกษาต่อ ผู้บริหารยังขาดความรู้ความสามารถในการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ ผู้บริหารขาดการเอาใจใส่ทางด้านการเรียนการสอนและการแสดงออกของนักเรียน และผู้บริหรขาดการส่งเสริมสนับสนุนการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาของครูและนักเรียน

1.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านมุ่งสัมพันธ์คือ ผู้บริหารไม่รับฟังความคิดเห็นของครูผู้สอน ผู้บริหารขาดความเป็นกันเองกับผู้ได้บังคับบัญชา ผู้บริหารมีการพบปะกับผู้ปกครองของนักเรียนน้อย ผู้บริหารขาดความใกล้ชิดกับครูผู้สอน และผู้บริหรขาดการสอบถามข้อมูลจากนักเรียนเพื่อปัญหาทางครอบครัว

1.6 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านมุ่งงานคือ ผู้บริหารควรจัดสวัสดิการจูงใจในการทำงาน ควรส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาต่อ ควรใส่ใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครูผู้สอน ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นมากขึ้น ควรมีการนำนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการเรียนการสอน ควรเน้นการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ และควรส่งเสริมสนับสนุนการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาแก่ครูและนักเรียน

1.7 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านมุ่งสัมพันธ์ คือ ผู้บริหารควรเอาใจใส่ถามไถ่ถึงทุกข์สุขของครู ควรสร้างความมั่นใจมั่นคงในหน้าที่การแก่ครู ควรมีความยุติธรรมเสมอภาค ควรสร้างความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนเล่นเกมส์ที่สร้างสรรค์ และควรมีการพบปะกับผู้ปกครองนักเรียนให้มากขึ้น

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ อภิปรายได้ดังนี้

2.1 ครูโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีความคาดหวังว่า ผู้บริหารมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบวิชาชีพครู เติบโตที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนา เป็นผู้ใฝ่หาความรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีวิสัยทัศน์และมีภาวะเป็นผู้นำในการพัฒนาการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีความรู้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาได้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน และท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารที่ดีจะต้องมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพที่ตนต้องปฏิบัติ พร้อมทั้งจะปรับปรุงแผนงานการศึกษาอยู่เสมอ เป็นผู้ใฝ่หาความรู้ใหม่ๆ นำมาพัฒนาตนเองและองค์กร มีวิสัยทัศน์ของความเป็นผู้นำทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับธีระ รุญเจริญ (2545:68) ได้เสนอลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาด้านแบบที่มีลักษณะทางวิชาชีพไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีลักษณะความเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง โดยเฉพาะเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งหมายถึง ตามารถการณ์หรือสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงานเกิดการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานทางการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีเป้าหมายทางการศึกษา มีการวางแผนการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถ มีทักษะการบริหารที่ดีเยี่ยม มีการประเมินการทำงานอย่างจริงจัง มีประสิทธิภาพด้านการบริหารเป็นอย่างดี และมีความตั้งใจจริงในการบริหารงานโรงเรียนด้วยความเชี่ยวชาญในวิชาชีพของตน สามารถปฏิบัติงานในรูปแบบของการตัดสินใจอย่างมีส่วนร่วม และบริหารงานโดยมุ่งเน้นประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการเรียนรู้อย่างผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเป็นผู้นำที่มีความรู้และรู้จักแสวงหาความรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่ทุกฝ่ายกำลังร่วมมือกันปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เป็นอย่างดี ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรและการพัฒนาตนเอง นอกจากนั้นยังต้องส่งเสริมให้พ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน

2.2 ผู้บริหารสร้างเสริมความสามัคคีให้เกิดขึ้นกับผู้ร่วมงาน มีความเมตตากรุณาซื่อสัตย์ สุจริตและยุติธรรม ให้กำลังใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การที่ผู้บริหารที่มีความยุติธรรมก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะนั้นก็ย่อมทำให้งานบรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับกับธีระ รุญเจริญ (2545:68) ได้เสนอลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคลากรในสถานศึกษา มีบุคลิกภาพที่ดี มีปฏิภาณไหวพริบดี มีการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความรับผิดชอบ มีใจเปิดกว้างพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม มีคุณธรรมจริยธรรม มีความอดทนอดกลั้น มีความเสียสละ มีความเพียรพยายาม มั่นคง มีความเชื่อมั่นในตัวเอง มีความสามารถในการสื่อสาร มีความกล้าในการพูดและการปฏิบัติ มีความตื่นตัวอยู่เสมอ มีสุขภาพดีเป็นผู้ประสานงานที่ดี เป็นนักพัฒนาและนักบริหารสังคม รู้จักพัฒนาตนเองและสังคม มีความเป็นประชาธิปไตย มีความรักในสถาบันแห่งชาติ และอนุรักษ์ศาสนา ศิลป วัฒนธรรม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนอีกด้วย ผู้บริหารที่ดีจะต้องมีคุณธรรมจริยธรรม มีวิสัยทัศน์ก้าวหน้า ทันการเปลี่ยนแปลง ยึดระบบคุณธรรมเป็นที่ตั้ง เช่น มีความโปร่งใส มีความยุติธรรม ซื่อสัตย์สุจริตไม่คดโกง อดทนอดกลั้น รับฟังคิดและชอบ เสียสละ และเป็นคนดีของสังคม

2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาภาวะผู้นำในผู้ร่วมงานดังนี้ คือ ผู้บริหารไม่ส่งเสริมสนับสนุนแรงจูงใจในการทำงานด้วยการจ่ายเงินเดือนและจัดสวัสดิการอย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การที่ครูจะปฏิบัติงานได้ดีมีประสิทธิภาพนั้นก็ย่อมขึ้นอยู่กับความมีขวัญกำลังใจที่ดีต่อการปฏิบัติงาน และมีความมั่นใจมีความมั่นคงในหน้าที่การงาน ซึ่งสอดคล้องกับ กับปนาท จันตะภาด (2531) ได้ศึกษา พฤติกรรมการบริหาร โรงเรียน ผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านผู้นำและด้านมุ่งสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2531 มีคุณลักษณะด้านมุ่งงานดังนี้ เสียสละและอุทิศเวลาให้แก่ราชการเสมอ มีความรับผิดชอบสูง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพ ขยันและมีความเพียรพยายามในการทำงาน ทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรม กระจายงานและบริหารงานในรูปคณะกรรมการ บริหารงานโดยเน้นที่กระบวนการ การบริหารมีระบบ ขั้นตอน มีความรู้ด้านวิชาการ สามารถบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอนได้ดี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่ใช้ปฏิบัติงานเป็นอย่างดี

2.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาภาวะผู้นำด้านมุ่งสัมพันธ์ดังนี้ คือ ผู้บริหารไม่รับฟังความคิดเห็นของครูผู้สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ใช้อำนาจในการตัดสินใจในการบริหารจัดการมากเกินไป จนครูผู้สอนรู้สึกอึดอัดไม่อิสระในด้านการแสดงความคิดเห็นอำนาจตัดสินใจตกอยู่ที่ผู้บริหารเพียงฝ่ายเดียว การรวมอำนาจอยู่ที่ผู้บริหารเป็นการรื้อถอนการแสดงความคิดเห็นของครู เป็นผู้นำที่ใจแคบ การเป็นผู้นำที่ดีนั้นจะต้องเป็นผู้ที่คอยสอดส่องดูแลถามไถ่และรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา สอดคล้องกับกิตติ ตยัคคานนท์ (2543 : 21) กล่าวว่า ผู้นำคือบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งหรือได้รับการยกย่องให้ขึ้นเป็นหัวหน้าและเป็นผู้ตัดสินใจ เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความสามารถในการปกครองบังคับบัญชา และนำผู้ใต้บังคับบัญชาหรือหมู่ชนไปทางในทางดีหรือชั่วก็ได้หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าผู้นำเป็นผู้มีศิลปะที่สามารถมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่นและนำบุคคลเหล่านั้นไปโดยได้รับความไว้วางใจและเชื่อถืออย่างเต็มที่ อีกทั้งได้รับความเคารพนับถือ ความร่วมมือ และความมั่นใจจากผู้ใต้บังคับบัญชาเหล่านั้นอย่างจริงใจ อีกอย่างหนึ่ง ภาวะผู้นำคือศิลปะ หรือความสามารถของบุคคลหนึ่งที่จะจูงใจหรือใช้อิทธิพลต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นผู้ร่วมงาน หรือผู้ใต้บังคับบัญชาในงานภารกิจต่างๆ เพื่อปฏิบัติและอำนวยความสะดวกโดยใช้กระบวนการสื่อความหมายหรือการติดต่อเกี่ยวเนื่องกันให้ร่วมมือร่วมใจกับตน ดำเนินการจนกระทั่งบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ การดำเนินการจะเป็นไปในทางดีหรือทางชั่วก็ได้

กัมปนาท จันตะคาด (2531) ได้ศึกษา พฤติกรรมการบริหาร โรงเรียน ผู้บริหารดีเด่น โรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านมุ่งงานและภาพลักษณ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2531 มีคุณลักษณะดังนี้ คือคุณลักษณะด้านมุ่งสัมพันธ์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถเข้ากับผู้บังคับบัญชา เพื่อ ผู้บริหาร ผู้ใต้บังคับบัญชา และประชาชนทั่วไปได้ดี มีความสามารถสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนได้ดี ชุมชนยอมรับและให้ความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนเป็นอย่างดี เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็น และยินดีรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานด้วยความตั้งใจ สนับสนุนและ ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานเจริญก้าวหน้าและไฝหาความรู้โดยวิธีการต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้ครูอาจารย์ที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานด้วยขวัญและกำลังใจที่ดี สร้างความเข้าใจและดูแลเอาใจใส่ แก้ไขปัญหา ในการทำงานให้แก่ครูอาจารย์ที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชา มีความจริงใจ เข้าใจและให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสามารถนำเอาความถนัดและความสามารถของครูอาจารย์ผู้ใต้บังคับบัญชามาใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ส่งเสริมความสามัคคีในหมู่ผู้ร่วมงาน มีความสามารถในการให้คำปรึกษาหารือที่ดี แก่ครูอาจารย์ที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว สอดคล้องกับชัยวัฒน์ ใจจิตร (2546) ได้ศึกษา พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัด

ถ้าพบ พบว่า ครูผู้สอนรับรู้และคาดหวังว่าผู้บริหาร โรงเรียนควรแสดงภาวะผู้นำด้านมุ่งงาน บ่อยครั้ง โดยให้ครูปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน และให้ครูทราบถึงหน้าที่ที่ควรปฏิบัติ แต่บางครั้งผู้บริหารโรงเรียนก็ได้ปฏิบัติงานตามอารมณ์ของตนเอง และปกครองอย่างเข้มงวด ส่วน พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านมุ่งสัมพันธ์ ครูผู้สอนจะรับรู้ ว่า ผู้บริหารโรงเรียน ได้แสดงออกเป็นครั้ง คราวในความเป็นกันเองและง่ายที่จะเข้าหา ทำให้ครูรู้สึกเป็นกันเอง เมื่อมีการพบปะสนทนาและขอ ความเห็นชอบจากคณะครูในเรื่องที่สำคัญๆ ก่อนนำไปปฏิบัติ แต่บ่อยครั้งก็พบว่าผู้บริหารเป็นก ึ่งเก็บตัว ขอมรับความคิดเห็นใหม่ได้ช้า ปฏิบัติงานโดยไม่ปรึกษาหารือกับครู และปฏิเสธที่จะอธิบาย การทำงานของตน ซึ่งครูผู้สอนคาดหวังว่าผู้บริหารควรปฏิบัติบ่อยครั้งในเรื่องที่ได้แสดงออกเป็น ครั้งคราวในเรื่องดังกล่าวข้างต้น โดยภาพรวมครูผู้สอนรับรู้ ว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้แสดงพฤติกรรม ภาวะผู้นำด้านมุ่งงานบ่อยครั้ง ด้านมุ่งสัมพันธ์เป็นเพียงครั้งคราว และก็คาดหวังว่า ผู้บริหาร โรงเรียน ควรแสดงออกถึงภาวะผู้นำทั้งด้านมุ่งงานและมุ่งสัมพันธ์บ่อยครั้ง

2.5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำด้านมุ่งงานดังนี้ คือ ผู้บริหารควรจัดสวัสดิการ จูงใจต่อการทำงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่เชียงใหม่เขต 3 ได้รับ เงินเดือนน้อยและการจัดสวัสดิการยังไม่มีหรือมีแต่น้อยและไม่ทั่วถึงครอบคลุมซึ่งสอดคล้องกับ กัมปนาท จันทะคาด (2531) ได้ศึกษา พฤติกรรมการบริหาร โรงเรียน ของผู้บริหารดีเด่น โรงเรียน มัธยมศึกษาในด้านมุ่งงานและด้านมุ่งสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2531 มีคุณลักษณะดังนี้

2.5.1 คุณลักษณะด้านมุ่งงาน เสียสละและอุทิศเวลาให้แก่ราชการเสมอ มี ความรับผิดชอบสูง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพ ขยันและมีความ เพียรพยายามในการทำงาน ทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรม กระจายงานและ บริหารงานในรูปคณะกรรมการ บริหารงานโดยเน้นที่กระบวนการ การบริหารมีระบบ ขั้นตอน มี ความรู้ด้านวิชาการ สามารถบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอนได้ดี มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่ใช้ปฏิบัติงานเป็นอย่างดี

2.5.2 คุณลักษณะด้านมุ่งสัมพันธ์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถเข้ากับ ผู้บังคับบัญชาเก่าแก่ ผู้บริหาร ผู้ใต้บังคับบัญชา และประชาชนทั่วไปได้ดี มีความสามารถสร้าง ความสัมพันธ์กับชุมชนได้ดี ชุมชนยอมรับและให้ความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนเป็นอย่างดี เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็น และยินดีรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานด้วยความ เต็มใจ สนับสนุนและ ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานเจริญก้าวหน้าและไฝ่หาความรู้โดยวิธีการต่างๆ อย่าง สม่าเสมอ ส่งเสริมให้ครูอาจารย์ที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานด้วยขวัญและกำลังใจที่ดี สร้างความ เข้าใจและดูแลเอาใจใส่ แก้ไขปัญหา ในการทำงานให้แก่ครูอาจารย์ที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชา มีความ

จริงใจ เข้าใจและให้เกียรติผู้ได้บังคับบัญชา มีความสามารถนำเอาความถนัดและความสามารถของครูอาจารย์ผู้ได้บังคับบัญชามาใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ส่งเสริมความสามัคคีในหมู่ผู้ร่วมงาน มีความสามารถในการให้คำปรึกษาหารือที่ดี แก่ครูอาจารย์ที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชา ทั้งเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว

2.6 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำด้านมุ่งสัมพันธฉันท์ดังนี้ คือ ผู้บริหารควรเอาใจใส่ถามไถ่ถึงทุกข์สุขของครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการที่ครูผู้สอนจะมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่นั้นจะต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่ดูแลจากผู้บังคับบัญชา ถามไถ่ทุกข์สุขของผู้ได้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ ให้ความเป็นกันเองและรับฟังความคิดเห็นของครูผู้สอน สอดคล้องกับ สนิธิธ. จันทวงศ์ (2546) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน พบว่าเรื่องดังนี้ ในภาพรวมครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน มีภาวะผู้นำด้านเทคนิค ภาวะผู้นำด้านมนุษย ภาวะผู้นำทางการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสัญลักษณ์ และภาวะผู้นำทางวัฒนธรรม มีมากทุกด้าน นอกจากนี้การศึกษาคูณลักษณะของผู้ผู้นำที่เหมาะสมพบว่า คุณลักษณะส่วนตัวของผู้บริหารสถานศึกษา ที่สำคัญคือการมีคุณธรรม จริยธรรม มนุษยสัมพันธ์ ความยุติธรรม มีวิสัยทัศน์ เป็นแบบอย่างที่ดี มีความรู้ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทันสมัย เป็นผู้นำ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ กระตือรือร้น มีความเสียสละ และมีบุคลิกภาพดี ส่วนคุณลักษณะด้านการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษานั้น ควรให้ความสำคัญในเรื่องการติดตามการปฏิบัติงาน การประเมินผล การวางแผนการทำงาน การมอบหมายงานให้เหมาะสมกับบุคคล ให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วม มีการพัฒนาตนเอง มีการกระจายอำนาจ ให้ความเสมอภาค ทำงานเป็นทีม ให้ขวัญกำลังใจ นำเทคนิคมาใช้ในการบริหารและปฏิบัติงาน มีการประสานงาน และทันต่อเหตุการณ์

3. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

3.1.1 ผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 3 จะต้องใส่ใจหาความรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีวิสัยทัศน์และมีความเป็นผู้นำในการพัฒนาการศึกษา

3.1.2 โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ควรได้รับงบประมาณในการจ่ายค่าตอบแทน การจัดสวัสดิการแก่บุคลากร ตลอดจนการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร และการสร้างความมั่นคงในหน้าที่การงานแก่บุคลากร

3.1.3 โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 3 สร้างเสริมความสามัคคีให้เกิดกับผู้ร่วมงาน มีความเมตตากรุณาซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม ให้กำลังใจต่อการปฏิบัติงานที่ของครู

3.1.4 ผู้บริหารควรใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ให้คำปรึกษากับครูอย่างจริงใจ เปิดโอกาสให้ครูแสวงหาความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานโดยการอบรมและศึกษาต่อ

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรทำวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารจัดการโรงเรียนเอกชน

3.2.2 ควรทำวิจัยเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชน

3.2.3 ควรทำวิจัยความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการแก่ครูโรงเรียน

เอกชน